

**Informácia z 5. zasadnutia Výboru pre primárnu prevenciu
Rady vlády Slovenskej republiky
pre duševné zdravie.
30. novembra 2022, o 10.00 h., online**

Kontrola uznášaniaschopnosti výboru

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru v úvode zasadnutia bolo prítomných 14/28 (z toho s hlasovacím právom 21) členov výboru; podľa čl. 7 ods. 4 Štatútu výboru je výbor spôsobilý zasadať a uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov, výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

5. zasadnutie Výboru pre primárnu prevenciu viedla v zmysle čl. 5 ods. 1 Štatútu Výboru pre primárnu prevenciu jeho predsedníčka Anna Verešová.

Schválenie návrhu programu zasadnutia výboru

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaľoval program piateho zasadnutia výboru. Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k programu. Nikto z účastníkov nemal pripomienky k navrhovanému programu a nikto nenavrhol doplnenie do bodu Rôzne. Program bol jednomyselne schválený.

Piateho zasadnutia výboru sa zúčastnila tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie, pani Desana Kanderová, riaditeľ komunikačného oddelenia MZ SR pán Miroslav Staník, ktorý vopred požiadal o prednostné prejednanie tretieho bodu, z dôvodu ďalších pracovných povinností.

Zasadnutia sa po prvýkrát zúčastnili aj nové členky výboru, konkrétne za MV SR pani Adriana Jóbová,(zastúpená pani Matejkovou) za MŠVVaŠ SR pani Hana Kostovčíková a zástupkyňa psychiatrov pani Vanda Valkučáková.

Zo zasadnutia sa vopred ospravedlnili traja členovia výboru.

K prvému bodu programu zasadnutia výboru boli jeho členom vopred zaslané podkladové materiály, podobne aj do prvého bodu v Rôznom.

**Prerokovanie Dodatku č. 1 k Štatútu výboru pre primárnu prevenciu / schválený
uznesením Rady vlády SR pre duševné zdravie č. 19/2022 z 26. septembra 2022/**

Bod uviedla predsedníčka výboru Anna Verešová.

Text Dodatku ku Štatútu obdržali všetci členovia výboru emailovou formou, spolu s pripomienkami od doc. Svetlany Kapalkovej a od Mgr. Hany Lacikovej, PhD.

(**vid' príloha č. 1,2**). Zmeny, ktoré boli na septembrovom zasadnutí Rady vlády SR pre duševné zdravie spolu s prerokovanými pripomienkami výbor jednohlasne schválil.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 28

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 14

Za: 14 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Ref.: uznesenie Výboru pre primárnu prevenciu č. 22 z 30. novembra 2022

Informácia o výstupoch činností pracovných skupín Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie

-zmenené poradie prerokovávaných bodov podľa programu

Bod uviedla predsedníčka výboru pani Anna Verešová.

Vznik pracovných skupín bol v súlade so Štatútom výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie, ktorý bol schválený uznesením Rady vlády SR pre duševné zdravie č. 2/2021 dňa 17. mája 2021; v zmysle čl. 6 1) 2) a č. 5 1) písm. j) k) l).Pracovné skupiny participovali na plnení úloh vyplývajúcich zo Strategických cieľov, potrebných ku vytvoreniu akčného plánu Národného programu duševného zdravia.

- prvá pracovná skupina sa zaoberala tvorbou podpory duševného zdravia a prevencie duševných porúch v detstve;
- druhá pracovná skupina sa zaoberala vytvorením, aplikáciou a podporou realizácie preventívnych programov najmä na školách a pracoviskách;
- tretia pracovná skupina vytvárala guidelinov pre holistický postup manažovania pacienta v ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých.

Zloženie skupín:

Prvá pracovná skupina:

- zástupca liečebných pedagógov: Oľga Matušková, vedúca pracovnej skupiny
- zástupkyňa logopédov: Svetlana Kapalková
- zástupkyňa MŠVVaŠ: Hana Kostovčíková
- zástupkyňa Úradu komisára pre zdravotne postihnutých: Lenka Bodnárová
- zástupca Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity: Marek Chomanič
- zástupkyňa pre poradenstvo pre rodiny, deti aj dospelých: Dušana Priehradná
- zástupkyňa MZ SR v oblasti Pediatria a práv dieťaťa: Hana Rajkovičová

Druhá pracovná skupina:

- zástupkyňa školských psychológov: Lucia Košťálová, vedúca pracovnej skupiny
- zástupkyňa Slovenskej komory psychológov: Eva Klimová
- zástupkyňa MK SR: Ingrid Hupková
- zástupkyňa logopédov: Svetlana Kapalková

-zástupkyňa detských psychiatrov: Terézia Rosenbergerová

Tretia pracovná skupina:

- zástupca všeobecných lekárov pre dospelých: MUDr. Zuzana Mojzešová, vedúca PS,
- zástupca sociálnych pracovníkov a právnikom Mgr. et. Mgr. Mária
- zástupca psychológov Mgr. Veronika Verbová
- zástupca duchovných: Mgr. Peter Lazorík
- zástupca Únie miest Slovenska: Andrej Vršanský
- zástupca Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny: Daniel Ferkodič

V tretej pracovnej skupine prišlo k personálnym zmenám. K 1.decembru 2022 ukončila pracovnú činnosť pani Zuzana Mojzešová a pani Mária Sendeková.

Za prvú pracovnú skupinu odprezentoval jej doterajšiu činnosť člen výboru pán Chomanič, nakoľko vedúca pracovnej skupiny pani Oľga Matušková sa zo zasadnutia výboru ospravedlnila.

Pracovná skupina k tvorbe podpory duševného zdravia a prevencie duševných porúch v ranom detstve vznikla v apríli 2022.(**vid' príloha č. 3**)

K danému bodu sa do **diskusie** prihlásila tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie, pani Desana Kanderová.

Ocenila prácu členov skupiny a poukázala na fakt, že pri prezentácii činnosti výborov Rady vlády SR pre duševné zdravie, ich ambíciou je vytvárať politiky. Pracovná skupina predložila celistvý príklad tvorby stratégie starostlivosti v oblasti duševného zdravia. (včasná intervencia a včasná prevencia) Vyzdvihla príklad práce skupiny založenej nie na detailoch, ale ako príklad komplexného prístupu riešenia určitej problematiky. Zároveň oslovila všetkých členov výboru ku budúcej spolupráci v rámci skupiny, ak by mali záujem participovať na jednotlivých úlohách.

Ďalší sa do **diskusie** zapojil pán Chomanič.

Oboznámil prítomných s konferenciou, ktorá sa uskutočnila začiatkom novembra 2022 v rámci Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity pod názvom Zabezpečenie systematického prístupu k rannej starostlivosti pre deti na Slovensku. Pozvaných mali odborníkov aj z Maďarska, ktorí majú skúsenosti s danou problematikou. Poukázal na cieľ splnomocnenca vlády SR, ktorý je systematickejšie uchopiť práve aj prístup k rannej starostlivosti, ktorý je aj v lokalitách marginalizovaných rómskych komunít veľmi slabý. Uviedol, že v súčasnosti je zabezpečovaný iba neziskovými organizáciami / Cesta von, Zdravé regióny/ Ďalej sa venoval problematike, ktorú pomenovala pani Kanderová, ocenil možnosť spolupráce s ďalšími členmi výboru na stratégii.

Za druhú pracovnú skupinu odprezentovala jej činnosť pani Lucia Košťálová a pani Ingrid Hupková.

Pani Košťálová poukázala na to, že cieľom skupiny je vytvoriť preventívny program pre učiteľov ale aj pracovníkov mimoškolských zariadení a zároveň reflektovať na všetko čo sa deje v spoločnosti a čomu čelí dospelý človek pri práci s deťmi a mladými ľuďmi. Kládla dôraz na zvyšovanie jeho odbornosti na úrovni postojov, zručností, vedomostí. Podotkla, že sa zároveň pokúšajú spoločne v pracovnej skupine dohodnúť na témach, (napr. otázka závislosti) ktoré je potrebné dostať do prevencie a ku dospelým ľuďom, ktorí sú v priamom kontakte s deťmi a mladými ľuďmi. Ocenila prácu pani Hupkovej pri tvorbe časopisu Sociálna práca, na ktorom spolupracovalo množstvo odborníkov zo Slovenska, ale i Českej republiky, vychádza v náklade 1300 ks, z toho pôjde priamo do praxe 1000 ks. Zároveň sa poďakovala tajomníčke Rady vlády SR za pomoc pri financovaní vydávania časopisu. (**vid' príloha č. 4**)

Do **diskusie** k danému bodu sa prihlásila tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie pani Desana Kanderová, ktorá požiadala členky pracovnej skupiny o sfinalizovanie čiastkového výstupu ich činnosti.

Za tretiu pracovnú skupinu podala informácie o výsledkoch jej činnosti tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie pani Desana Kanderová.

Prítomných oboznámila so skutočnosťou, že k prvému decembru 2022 ukončila pracovnú činnosť vedúca skupiny pani Zuzana Mojzešová a pani Mária Sendeková s nedokončeným výstupom definovaným v predmete činnosti pracovnej skupiny.

Zdôraznila, že bude potrebné dokončiť výstupný materiál, ktorým má byť príručka určená pre všeobecných lekárov v ambulanciách v ich práci s pacientom či príbuznými pacienta, kde sú pomenované tri krízové situácie pacientov, s ktorými sú všeobecní lekári v ambulanciách konfrontovaní. Autorky sa zamerali konkrétne na tri oblasti: alkoholizmus, domáce násilie a duševne chorý člen rodiny. Tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie poukázala na fakt, že dokumentu chýbajú výstupy z dotazníkov od ďalších odborníkov zo strany všeobecných lekárov, ktorí by potvrdzovali, že navrhnuté krízové oblasti, sú skutočne najčastejšie, ktoré riešia v ambulanciách s pacientami alebo ich rodinnými príslušníkmi. Ako ďalšie podľa nej absentovala databáza spomenutých odborníkov a materiál obsahoval iba charitatívne či cirkevné zariadenia, ktoré poskytujú služby v tejto oblasti a je potrebné ich doplniť aj o ďalšie takéto zariadenia, ktoré sa venujú danej problematike.

Podrobné informácie budú podané ďalším členom výboru, ktorí prejavia záujem pracovať na rozpracovanom dokumente. Zároveň poverila tajomníčku Výboru pre primárnu prevenciu do 15.decembra 2022

- zistiť záujem pôvodných členov skupiny pracovať aj naďalej na splnení úloh vyplývajúcich zo zadania,
- zistiť záujem ďalších členov výboru pracovať na dokončení zadania (záujem hneď na zasadnutí pracovať v pracovnej skupine prejavili pani Valkučáková a pani Rosenbergerová)

Tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie Desana Kanderová im prepošle súčasný stav príručky, odporúčania ako postupovať ďalej a kontakty na ďalších odborníkov, ktorých oslovila ku spolupráci na dokončení príručky.

Do **diskusie** sa k týmto bodom neprihlásil nik, výbor vzal prednesené informácie na vedomie.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu: 28

Počet prítomných členov Výboru pre primárnu prevenciu s hlasovacím právom: 14

Za:14 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Ref.: uznesenie Výboru pre primárnu prevenciu č. 24 z 30. novembra 2022

Informácia o spôsoboch riešenia medializácie tragických udalostí s ohľadom na detskú populáciu

Bod uviedol riaditeľ komunikačného oddelenia MZ SR pán Miroslav Staník. (**vid' príloha č.5**)

Do **diskusie** sa k danému bodu prihlásila pani Desana Kanderová, ocenila návrh spôsobov riešenia medializácie tragických udalostí s dôrazom na deti, ich duševné zdravie.

Pán Andrej Vršanský poukázal na dôležitosť siet'ovania informácií medzi všetkými aktérmi, ktorí sa danou problematikou zaoberajú, zvlášť ak ide o detskú populáciu.

Výbor vzal informáciu na vedomie.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu: 28

Počet prítomných členov Výboru pre primárnu prevenciu s hlasovacím právom: 14

Za:14 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Ref.: uznesenie Výboru pre primárnu prevenciu č. 23 z 30. novembra 2022

Rôzne

Harmonogram plánu zasadnutí Výboru pre primárnu prevenciu

Prvý bod v časti Rôzne uviedla predsedníčka výboru Anna Verešová.

Prítomným členom výboru navrhla hlasovanie o termínoch zasadnutia (online)výboru.

(termíny: 17. január 2023, 14. marec 2023, 16. máj 2023)

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu: 28

Počet prítomných členov Výboru pre primárnu prevenciu s hlasovacím právom: 14

Za:14 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Ref.: uznesenie Výboru pre primárnu prevenciu č. 25 z 30. novembra 2022

Stanovisko ku podnetom pána Viktora Križa za MŠVVaŠ SR

K danému bodu sa prihlásila do **diskusie** pani Hana Kostovčíková, ktorá reagovala na všetky podnety pána Viktora Križa. (**vid' príloha č. 6**)

Do **diskusie** sa k danému bodu nik neprihlásil.

Prítomní vzali informáciu na vedomie.

Oznámenie o vzniku pracovnej skupiny k téme vytvorenia nového nástroja financovania aktivít v rámci primárnej prevencie v oblasti duševného zdravia

K danému bodu sa prihlásil **pán Vršanský**, ktorý informoval členov výboru o vzniku pracovnej skupiny: (**vid' príloha č. 7**)

Do **diskusie** k danému bodu sa prihlásila tajomníčka rady vlády SR, ktorá poukázala na veľké pracovné vyťaženie navrhovaných členov pracovnej skupiny, zároveň privítala jej vznik a prejavila nádej, že skupina dokáže plniť svoje ciele.

Výbor prednesenú informáciu vzal na vedomie.

Na záver zasadnutia predsedníčka výboru **Anna Verešová** poďakovala prítomným za konštruktívnu diskusiu, ocenila celoročnú spoluprácu s členmi výboru a členmi pracovných skupín, ich vedúcim za výstupy pri napĺňaní strategických cieľov Národného programu duševného zdravia. Vyslovila nádej, že dnešné stretnutie všetkých posunulo ďalej v otázke tak citlivej ako je medializácia tragických udalostí a našli sa spoločne riešenia ako postupovať, aby to malo čo najmenší dopad na deti.

Schválila, dňa 12. decembra 2022

Anna Verešová v. r.
predsedníčka Výboru pre primárnu prevenciu
Rady vlády SR pre duševné zdravie